

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 138/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 15 marca 2021 r., sygn. akt III Ko 530/20			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca oskarżonego			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny pełnomocnik wnioskodawcy			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
<p>1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
Lp.	Zarzut		
3.1.	<p>Pełnomocnik wnioskodawcy wskazał w apelacji, że zaskarżył ww. wyrok” w części, tj. w zakresie pkt III i IV:</p> <p>a) oddalającym wniosek co do kwoty 694.839,09 zł tytułem zadośćuczynienia na skutek niesłusznego pozbawienia wolności w okresie od dnia 15 grudnia</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

1981 r. do dnia 4 marca 1982 r. w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny
b) oddalającym wniosek co do kwoty 1.459.319.10 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez E. W. (1) wskutek internowania go w okresie od dnia 6.05.1982 r. do dnia 2.12.1982 r., w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,	# częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
c) oddalającym wniosek co do kwoty 3.222,25 zł z tytułu odszkodowania za szkodę doznaną przez E. W. (1) wskutek internowania go w okresie od dnia 6.05.1982 r. do dnia 2.12.1982 r., w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego - w zakresie żądań przewyższających wysokość dochodzonego roszczenia z tytułu kosztów poniesionych na przejazdy na	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

widzenia oraz kosztów paczek w całości w związku z internowaniem,

d) przyznającym Wnioskodawcy odsetki ustawowe od zasądzonych kwot odszkodowania i zadośćuczynienia, zamiast żądanych we wnioskach inicjujących postępowanie odsetek ustawowych za opóźnienie.”

„W zakresie wniosku o zadośćuczynienie za krzywdę Wnioskodawcy E. W. (1) doznaną na skutek niesłusznego pozbawienia wolności w okresie od dnia 15 grudnia 1981 r. do dnia 4 marca 1982 r. w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,

I. na zasadzie art. 427 §2 oraz art. 438 §1 a k.p.k., w zakresie zasądzonego zadośćuczynienia wyrokowi zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec

osób
represjonowanych
za działalność na
rzecz niepodległego
bytu Państwa
Polskiego (dalej:
ustawa lutowa) w
zw. z art. 445 §1
k.c. poprzez błędne
ich zastosowanie
skutkujące
uznaniem, iż w
okolicznościach
niniejszej sprawy
sumą odpowiednią
zadośćuczynienia za
krzywdę doznaną
przez E. W. (1) jest
kwota 30.000,00 zł,
w sytuacji gdy Sąd
I instancji uznając
ww. jako kwotę
nie prowadzącą
do bezpodstawnego
wzbogacenia
Wnioskodawcy,
wskazuje, iż
pozbawienie
wolności wywołało
w stosunku do
Wnioskodawcy
jedynie „normalne
następstwa”
pozbawienia
wolności (zerwanie
więzi rodzinnych,
poczucie
bezradności, obawa
o bezpieczeństwo),
podczas gdy Sąd
nie uwzględnił we
właściwy sposób
wszystkich istotnych
okoliczności, które
w sposób wyjątkowy
miały wpływ na
wymiar krzywd
Wnioskodawcy
(pogorszenie stanu
zdrowia, inwigilacja

przez SB i tym samym wykazał podstawy do zasądzenia pełnej kwoty zadośćuczynienia w tym zakresie), co w konsekwencji doprowadziło do poczucia rażącej niesprawiedliwości przez Wnioskodawcę dodatkowo na skutek zasądzenia powyżej wskazanej symbolicznej kwoty zadośćuczynienia w wysokości niewspółmiernie niskiej - w stosunku do rozmiaru krzywdy doznanej przez E. W. (1), a Sąd zasądzając zadośćuczynienie w przedmiotowej sprawie w wysokości przyjmując 300 zł za jeden dzień w przeważającej części nie odniósł się do rzeczywistego rozmiaru krzywdy doznanej przez E. W. (1).”

„W zakresie wniosku o zadośćuczynienie i odszkodowanie za krzywdę i szkodę Wnioskodawcy E. W. (1) doznaną na skutek internowania w okresie od dnia 5 maja 1982 r. do dnia 2 grudnia 1982 r. w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego

bytu Państwa
Polskiego.

I. Na zasadzie
art. 427 §2 oraz
art. 438 §1 a
k.p.k., w zakresie
zasądzonego
zadośćuczynienia
wyrokowi zarzucił
obrazę przepisów
prawa materialnego
i procesowego, a
mianowicie:

1. obrazę przepisów
prawa materialnego,
tj. art. 8 ust. 1 w zw.
z art. 11 ust. 1 ustawy
lutowej w zw. z art.
445 §1 i 2 k.c. w zw. z
art. 448 k.c. przez ich
błędną wykładnię
i nieuwzględnienie
we właściwy sposób
wszystkich istotnych
okoliczności, które
miały wpływ na
wymiar krzywdy E.
W. (1), a w
konsekwencji na
wysokość
zadośćuczynienia, a
zwłaszcza:
warunków, w jakich
odbywał izolację,
okoliczności
internowania
Wnioskodawcy,
poczucia rażącej
niesprawiedliwości,
jakiej doznał za
działalność w (...) na
rzecz niepodległego
Państwa Polskiego
oraz pozbawienie
kariery zawodowej,
a w konsekwencji
wpływu okresu
izolacji na zmianę

osobowości E. W.
(1),

2. art. 7 k.p.k.,
polegające na
dowolnej ocenie
dowodów i
wyciągnięcie z
materiału
dowodowego
zgromadzonego w
sprawie wniosków
sprzecznych z
zasadami logicznego
rozumowania,
doświadczenia
życiowego i
wskazaniami
wiedzy, a w
konsekwencji błędne
przyjęcie, że
zasądzona kwota
zadośćuczynienia
jest kwotą
odpowiednią i
proporcjonalną do
doznanej krzywdy,
uwzględnia stopień
niewątpliwych,
intensywnych
cierpień fizycznych i
psychicznych, jakie
wynikały z
warunków bytowych
i socjalnych
odbywania
internowania przez
Wnioskodawcę, gdyż
zdaniem Sądu
uwzględniono
krzywdy wywołane
bezprawnym
pozbawieniem
wolności przez okres
blisko 7 miesięcy
pozbawienia
wolności, a
internowanie
wywołało „normalne
następstwa”

pozbawienia wolności (zerwanie więzi rodzinnych, poczucie bezradności, obawa o bezpieczeństwo), podczas gdy Sąd pominął przy ustalaniu stopnia krzywdy Wnioskodawcy pogorszenie stanu zdrowia, inwigilację ze strony SB oraz nieodwracalność skutków psychicznych i dolegliwości (w sytuacji gdy Wnioskodawca wykazał podstawy do zasądzenia pełnej kwoty zadośćuczynienia z tytułu ww. okoliczności potęgujących pokrzywdzenie), co prowadzi w konsekwencji do wnioski, iż w istocie zasądzona kwota 70.000,00 zł z tytułu zadośćuczynienia jest kwotą nieadekwatną do okoliczności niniejszej sprawy, w tym wynikających z treści zeznań Wnioskodawcy, skutkiem czego było zasądzenie zaniżonej w stosunku do znacznego rozmiaru krzywdy doznanej przez Wnioskodawcę kwoty

zadośćuczynienia, co prowadzi do poczucia rażącej niesprawiedliwości E. W. (1) z powodu skazania za działania niepodległościowe, stanowiące kluczową aktywność w jego życiu osobistym i zawodowym, tj. nagłego przerwania planów zawodowych represjonowanego - w swoim środowisku cieszącego się estymą,

3. art. 558 k.p.k. w zw. z art. 322 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy z ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji wynika, że Wnioskodawca w okresie jego uwięzienia nie doznał szkody w wysokości wskazanej w złożonym w sprawie wniosku w zakresie żądań przewyższających wysokość dochodzonego roszczenia z tytułu kosztów poniesionych na przejazdy na widzenia w związku z internowaniem (w wyniku dokonanego miarkowania przez Sąd i uznanie,

iż brak jest możliwości przyjęcia maksymalnej stawki „na podstawie rozporządzenia” - 0,8358 zł/km, gdyż nie zostały naprowadzone żadne szczególne okoliczności ją uzasadniające - np. bardzo duża pojemność skokowa pojazdu) i przyjęcie stawki 0,60 zł/km zgodną z zarządzeniem Dyrektora Sądu Okręgowego w Szczecinie co do podróży służbowych odbywanych przez pracowników SO w Szczecinie), podczas gdy Wnioskodawca wykazał podstawy do zasądzenia pełnej kwoty odszkodowania, ponadto szkody te pozostają w normalnym związku przyczynowo-skutkowym z internowaniem,

4. art. 427 §2 oraz art. 438 pkt 2 k.p.k. naruszenie prawa procesowego, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 8 ust. 3 ustawy lutowej w zw. z art. 4 k.p.k., 558 k.p.k. w zw. z art. 322 k.p.c., poprzez ich niezastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy,

podczas gdy w sytuacji, w której ściśle udowodnienie przez Wnioskodawcę wysokości dochodzonego odszkodowania w zakresie kosztów poniesionych na przejazdu na widzenia jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe, Sąd powinien przyznać Wnioskodawcom tytułem odszkodowania odpowiednią sumę według swojej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, co uzasadnia zasądzenie pełnej kwoty dochodzonego roszczenia w tym zakresie,

5. art. 445 §1 i 2 k.c. w zw. z art. 361 k.c. w zb. z art. 552 §1 i 4 k.p.k. poprzez ich błędną wykładnię i niezastosowanie polegającą na błędnym oddaleniu wniosku w całości odnośnie kwoty 1.400,00 zł odnośnie szkody doznanej przez Wnioskodawcę na skutek otrzymania 14 paczek żywnościowych w

kwocie po 100 zł każda, podczas gdy Sąd ograniczył się jedynie do polemiki co do zasady dochodzonej przez Wnioskodawcę sumy pieniężnej z tytułu odszkodowania - poprzez uznanie przez Sąd, iż koszt przygotowania paczek nie spowodował w majątku Wnioskodawcy takich uszczerbków, które nie zostałyby wyrównane brakiem ponoszenia innych kosztów utrzymania w zakresie internowania („brak szkody w mieniu Wnioskodawcy”).

Ponadto przedmiotowemu orzeczeniu zarzucił:

- „obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 481 §1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i nieprzyznanie od zasądzonych sum odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, pomimo, że takie żądanie zostało zgłoszone w przedmiotowym wniosku o zadośćuczynienie i odszkodowanie”.

Prokurator zaskarżył ww. wyrok w części dotyczącej orzeczenia o zasądzeniu od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy E. W. (1) kwoty 4.636,80 zł tytułem odszkodowania na internowanie w okresie od 6 maja 1982 r. do 2 grudnia 1982 r. oraz kwoty 1.200 zł tytułem odszkodowania za pozbawienie wolności w okresie od 15 grudnia 1981 r. do 4 marca 1982 r. w sprawie Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy, sygn.. akt SoW 72/82, na niekorzyść E. W. (1) i na mocy art. 438 pkt 1a i 2 k.p.k. zarzucił:

„- obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 361§ 1 i 2 k.c. oraz art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U. z 2020 r., poz. 1820 j.t.), poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy odszkodowania w

kwocie 4.636,80 złotych tytułem kosztów dojazdu żony wnioskodawcy na widzenia oraz kwoty 1.200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, podczas gdy wnioskodawca nie wykazał, by koszty te zostały faktycznie poniesione, a nadto zasądzone odszkodowanie w kwocie 1.200 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z orzeczeniem o internowaniu wnioskodawcy, bowiem nie jest skutkiem prowadzonego przeciwko wnioskodawcy postępowania, podczas gdy możliwość zasądzenia w tym trybie odszkodowania za poniesioną szkodę ograniczona jest tylko do takich skutków wykonania orzeczenia albo decyzji, które w sposób bezpośredni wynikają z internowania lub pozbawienia wolności, bowiem na podstawie ustawy

	<p>lutowej Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność jedynie za szkodę lub krzywdę pozostające w adekwatnym związku przyczynowym z niesłusznym pozbawieniem wolności, a naprawienie takiej szkody objąć może jedynie straty, które poszkodowany realnie poniósł,</p> <p>- obrazę przepisów postępowania, mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 322 k.p.c. oraz art. 7 k.p.k., polegającą na dokonaniu oszacowania odszkodowań przyznanych wnioskodawcy, pomimo braku z jego strony koniecznej inicjatywy dowodowej w tym zakresie, barku udowodnienia podstawy i zakresu roszczeń o odszkodowanie oraz przekonującego uzasadnienia przyjętych przez Sąd zasad miarkowania odszkodowania.”</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			

Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy E. W. (1) zasługiwała na uwzględnienie jedynie w niewielkim zakresie, dotyczącym zasądzonych odsetek, natomiast pozostałe wyartykułowane w niej zarzuty, nie były merytorycznie zasadne i stąd nie mogły osiągnąć zamierzonego, przez autora skargi odwoławczej, rezultatu. Zupełnie nie trafne były również argumenty apelacji wniesionej przez prokuratora.

Przed merytorycznym odniesieniem się do apelacji pełnomocnika wnioskodawcy, przede wszystkim wskazać należy, iż została ona niewłaściwie skonstruowana. Jej autor, nota bene podmiot kwalifikowany, nie bacząc na samoistność zarzutu obrazy prawa materialnego i jakby nie ufając jego skuteczności, podniósł nadto zarzuty określone w art. 438 pkt 2 k.p.k., tj. obrazy przepisów

postępowania, zaś w uzasadnieniu skargi odwoławczej kwestionował ustalenia faktyczne. Być może wyjaśnia to intencję skarżącego, który zapewne zakładał niekonsekwencję stanowiska zajętego w wywiezionym środku odwoławczym. Tymczasem z punktu widzenia kontroli odwoławczej istotne jest rozróżnianie pierwotnych źródeł uchybienia i jego następstw. Wypada zatem po raz kolejny przypomnieć, że obraza prawa materialnego ma miejsce tylko wtedy, gdy stan faktyczny został w orzeczeniu ustalony prawidłowo, a nie zastosowano do niego właściwego przepisu prawa materialnego (zob. postanowienia SN: z 09.01.2002 r., V KKN 319/99, LEX nr 53010; z 02.12.2008 r., III KK 230/08, LEX nr 491425; z 08.05.2015 r., III KK 333/14, LEX nr 1713025; z 26.10.2016 r., II KK 272/16, LEX nr 2139245). Natomiast nie ma obrazy prawa materialnego, gdy

wadliwość
orzeczenia w tym
zakresie jest
wynikiem błędnych
ustaleń przyjętych
za jego podstawę
(zob. wyroki SN:
z 23.07.1974 r., V
KR 212/74, OSNKW
1974/12/223; z
02.08.1978 r., I
KR 155/78, OSNPG
1979/3/52). W
takich wypadkach
podstawą
odwoławczą
powinien być zarzut
błędu w ustaleniach
faktycznych
przyjętych za
podstawę wyroku
(a nie obrazy
prawa materialnego)
albo obrazy prawa
procesowego, jeżeli
wadliwość
orzeczenia jest
wynikiem błędnych
ocen sądu (por. np.
postanowienia SN:
z 09.01.2002 r., V
KKN 319/99, LEX nr
53010; z 06.02.2007
r., III KK 407/06,
LEX nr 467593; z
15.02.2007 r., IV
KK 234/06, LEX
nr 445859). W
świetle powyższego
pełnomocnik
deklarując w
petitum apelacji
zarzut naruszenia
prawa materialnego,
tj. art. 8 ust. 1
ustawy lutowej w zw.
z art. 445 §1 k.c.
(względnie art. 8 ust.
1 w zw. z art. 11 ust. 1
ustawy lutowej w zw.

z art. 445 §1 i 2 k.c. w zw. z art. 448 k.c.), także w warstwie argumentacyjnej skargi wdaje się w polemikę z ustaleniami faktycznymi i prezentuje własną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego, która sprowadza się do odmiennego, od ustalonego przez Sąd I instancji, rozmiaru krzywdy wnioskodawcy, nie dostrzegając przy tym, że o zasadności naruszenia przepisów prawa materialnego można mówić wtedy, gdy w sposób wadliwy dokonano subsumpcji normy prawnej do trafnie ustalonego stanu faktycznego. Natomiast skoro w niniejszej sprawie pełnomocnik wyraźnie kwestionuje jednak ustalenia faktyczne, a jednocześnie próbuje wykazać, że doszło do naruszenia prawa materialnego, to taki sposób dedukcji należy uznać za nieprawidłowy, albowiem - jak już wyżej zaznaczono - tylko niekwestionowany stan faktyczny może

być następnie podstawą procesu subsumpcji. W świetle powyższego, w takim układzie procesowym, podniesione w omawianej skardze odwoławczej zarzuty obrazy prawa materialnego („art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c.” oraz „art. 8 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 §1 i 2 k.c. w zw. z art. 448 k.c.”), mają charakter alternatywnych, a więc będą stanowiły przedmiot oceny sądu ad quem dopiero wówczas, gdy zostaną zaaprobowane ustalenia faktyczne (zob.: postanowienie SN z 19.10.2016 r., V KK 239/16, LEX nr 2148667).

Nie były merytorycznie uzasadnione podniesione przez pełnomocnika wnioskodawcy uchybienia w zakresie rzekomego naruszenia przepisów prawa procesowego, a w tym obrazy art. 7 k.p.k., polegającej na dowolnej ocenie dowodów i wyciągnięciu z materiału

dowodowego zgromadzonego w sprawie wniosków sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, a w konsekwencji błędnym przyjęciu, że zasądzona kwota 70.000 zł, tytułem zadośćuczynienia za internowanie wnioskodawcy, jest kwotą odpowiednią i proporcjonalną do doznanej krzywdy. Zdaniem sądu odwoławczego, Sąd Okręgowy zgromadził w niniejszej sprawie materiał dowodowy wystarczający dla dokonania prawidłowego rozstrzygnięcia, poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które są rezultatem oceny zebranych w sprawie dowodów, przeprowadzonej zgodnie z regułą określoną w art. 7 k.p.k. Autor apelacji zaprezentował zaś jedynie polemiczne stanowisko, a w konsekwencji nie wykazał trafności postawionej tezy o przekroczeniu przez ten Sąd granic swobodnej oceny dowodów. Wypada także przypomnieć,

iż w orzecznictwie powszechnie prezentowany jest pogląd, że wysokość zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, przyznawanego na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U.2021.1693 t.j., zwanej „ustawą lutową”), należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, co implikuje stwierdzenie, że zarzut wadliwego określenia wysokości zadośćuczynienia może być uwzględniony jedynie w sytuacjach, w których przyznane zadośćuczynienie w sposób oczywisty i rażąco nie odpowiada relewantnym okolicznościom występującym w danej sprawie, a więc jest niewspółmierne do stopnia i długotrwałości krzywd doznanych przez represjonowanego (vide wyroki SN: z 17.01.2001 r., II KKN 351/99, LEX nr 51452; z 03.07.2007

r., II KK 321/06,
LEX nr 299187;
z 12.08.2008 r.,
V KK 45/08,
LEX nr 438427;
postanowienia SN:
z 27.07.2005 r., II
KK 54/05, LEX nr
152495; z 18.12.2012
r., III KK 275/12,
LEX nr 1232288;
wyrok SA w Łodzi
z 05.11.2013 r., II
AKa 203/13, LEX
nr 1409175; wyrok
SA w Poznaniu z
30.09.2014 r., II
AKa 194/14, LEX
nr 2564353; wyrok
SA we Wrocławiu
z 23.09.2015 r., II
AKa 219/15, LEX
nr 1927507; wyrok
SA w Gdańsku
z 20.12.2018 r.,
II AKa 381/18,
LEX nr 2698116).

Słowem, ustalenie
odpowiedniej kwoty
zadośćuczynienia
należy do
dyskrecjonalnej
władzy sędziego i
tylko wtedy, gdyby
doszło do rażąco
niesprawiedliwego
rozstrzygnięcia w
tym zakresie, sąd
odwoławczy władny
byłby dokonać
zmiany orzeczenia.
Tymczasem, w
ocenie sądu ad
quem, sytuacja
opisana powyżej,
z pewnością nie
zachodzi w
przedmiotowej
sprawie, albowiem
przyznane na rzecz

wnioskodawcy
zadośćuczynienie, w kwocie 70.000 zł, jest odpowiednie i w pełni rekompensuje krzywdę doznaną przez E. W. (1) na skutek bezprawnego pozbawienia go wolności (internowania) przez okres blisko 7 miesięcy. Sąd Okręgowy, kształtując wysokość należnego zadośćuczynienia, miał na uwadze wszystkie istotne okoliczności sprawy i żadnej z nich nie pominął, a co więcej każdej z nich nadał odpowiednią rangę i wagę. Znalazło to swój wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (s. 10-11). W szczególności Sąd I instancji zasadnie zauważył, że wprowadzenie pozbawienia wolności wnioskodawcy było bezprawne i trwało niespełna 7 miesięcy, jednakże nie wiązało się ono ze szczególnym udręczeniem, ani nie było nadmiernie długotrwałe. Nie sposób pominąć, że eksponowane przez skarżącego pełnomocnika inne okoliczności (zerwanie więzi

rodziny, poczucie bezradności, czy obawa o swoje bezpieczeństwo), stanowią przecież typowe („normalne”) następstwa pozbawienia wolności każdej osoby. Ponadto, wbrew odmiennym twierdzeniom autora apelacji, w sprawie nie wykazano, aby z powodu internowania, nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawcy (poza kilkudniowym pobytem w szpitalu w W., gdzie miał on jednak zapewnione lepsze warunki bytowe oraz profesjonalną opiekę). Natomiast późniejsze represje ze strony SB wiązały się z dalszą działalnością niepodległościową E. W. (1). Wprawdzie skarżący pełnomocnik gloryfikuje okoliczność prowadzenia przez wnioskodawcę działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, jednak przypomnieć wypada, że ustawa lutowa nie daje prawa do rekompensaty za

działalność i opozycyjną i niepodległościową, lecz jedynie za bezprawne pozbawienie wolności, będące jej wynikiem (zob. wyroki SA w Gdańsku: z 18.12.2014 r., II AKA 430/14, KSAG 2015/1/144-170; z 21.04.2017 r., II AKA 53/17, LEX nr 2329103). Słowem zadośćuczynienie i odszkodowanie oparte na treści art. 8 ust. 1 ustawy lutowej nie służą wynagrodzeniu zasług za działalność niepodległościową, tylko mają na celu rekompensatę rzeczywiście poniesionych krzywd i szkód.

Nie sposób także zaaprobować podniesionego w uzasadnieniu omawianego środka odwoławczego argumentu, iż w odniesieniu do różnych, innych osób za krótsze okresy pozbawienia wolności orzekano zadośćuczynienia w kwotach wyższych, niż w odniesieniu do wnioskodawcy E. W. (1). W tym zakresie Sąd Okręgowy trafnie zauważył, że nie jest

związany w żadnej mierze orzeczeniami innych sądów, a każda ze spraw, w której orzekane jest zadośćuczynienie, wymaga indywidualnej oceny krzywdy, jaką poniosła osoba pozbawiona wolności. W przedmiotowej sprawie sformułowano żądanie zasądzenia kwoty 5.377,71 zł (tj. kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w miesiącu lipcu 2020 r.) za każdy dzień pozbawienia wolności, powiększonej dodatkowo o kwoty wynikające z innych tytułów, m.in. za zerwanie więzi rodzinnych, represjonowanie, pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawcy (które przecież stanowią element krzywdy i nie powinny być rozpatrywane osobno). Przyznać jednak należy rację Sądowi I instancji, że jest to kwota rażąco wygórowana. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego

zadośćuczynienie - w myśl art. 445 §1 k.c. - nie może być źródłem nieuzasadnionego wzbogacenia (zob. wyrok SN z 30.01.2004, I CK 131/03, OSNC 2005, z. 2, poz. 40; postanowienia SN: z 22.01.2015 r., III KK 252/14, LEX nr 1640256; z 27.06.2019 r., V KK 276/19, LEX nr 2729328). Celowe wydaje się także podkreślenie, że - wbrew odmiennej argumentacji pełnomocnika - zarówno na gruncie obowiązującego stanu prawnego, jak i elementarnej sprawiedliwości, nie ma żadnego uzasadnienia dla automatycznego dawania prymatu krzywdzie doznanej przez osoby internowane w trakcie trwania stanu wojennego, nad krzywdą poniesioną np. przez osoby niesłusznie skazane, czy też tymczasowo aresztowane. Na marginesie należy też odnotować, iż zadośćuczynienie winno być ustalane z umiarem, w rozsądnych granicach, przystających do

aktualnych warunków życiowych i przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa, by nie służyło wzbogaceniu się.

Chybiony był również kolejny zarzut pełnomocnika - obrazy przepisów prawa materialnego, a to art. 8 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 448 k.c., poprzez ich błędną wykładnię i nieuwzględnienie we właściwy sposób wszystkich istotnych okoliczności, które miały wpływ na wymiar krzywdy E. W. (1) doznanej na skutek internowania w okresie od dnia 06.05.1982 r. do dnia 02.12.1982 r., a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia. W odpowiedzi przede wszystkim podkreślić należy, iż art. 8 ust. 1 ustawy lutowej nie przewiduje żadnych sprecyzowanych kryteriów określania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając te oceny praktyce orzeczniczej w konkretnych

sprawach. Podobnie przepisy Kodeksu cywilnego, dotyczące zadośćuczynienia, ograniczają się do wskazania, że zasądzona suma ma być „odpowiednia” (art. 445 § 1 k.c.). O tym, czy zasądzone zadośćuczynienie spełnia te wymogi, decyduje zatem sąd orzekający na podstawie zindywidualizowanych kryteriów, wynikających z materiału dowodowego sprawy, w następstwie rozważenia wszystkich jej istotnych okoliczności (vide postanowienie SN z 15.03.2017 r., II KK 42/17, LEX nr 2273886; wyrok SA w Krakowie z 25.05.2017 r., II AKa 29/17, LEX nr 2660027). Zaznaczyć również trzeba, co już wyżej w niniejszych rozważaniach podkreślono i do czego zasadnie nawiązywał już Sąd I instancji, że odnośnie wysokości należnej kwoty zadośćuczynienia do innych nawet zbliżonych rodzajowo spraw,

jest nieuprawnione z uwagi na to, że rozmiar krzywdy w kontekście konkretnych ustaleń dotyczących danej sprawy, musi być zawsze określony indywidualnie.

Lektura uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego prowadzi do wniosku, że powyższe wymagania w niniejszej sprawie zostały spełnione. Natomiast skarżący pełnomocnik, poza polemiką z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji, nie wskazał żadnych istotnych okoliczności, które nie zostałyby objęte dotychczasowym zakresem rozważań, nie wykazując tym samym wystąpienia naruszenia powołanych przepisów.

Reasumując, przyznane na rzecz E. W. (1) zadośćuczynienie w wysokości 70.000 zł nie jest kwotą symboliczną i stanowi ekonomicznie odczuwalną dla wnioskodawcy rekompensatę za doznaną krzywdę, wynikającą z

bezprawnego
pozbawienia
wolności
(internowania) w
okresie od dnia
06.05.1982 r. do
dnia 02.12.1982 r.
(łącznie przez 210
dni). Mając na
uwadze powyższe
względy, brak było
podstaw do
wkroczenia w sferę
swobodnego
uznania
sędziowskiego i
- co za tym
idzie - dokonywania
korekty
zaskarżonego
wyroku w części
dotyczącej
zasądzonego
zadośćuczynienia,
której
bezpodstawnie
domagał się skarżący
pełnomocnik.

Chybiony był
również dalszy
zarzut - obrazy
przepisów art. 558
k.p.k. w zw. z art.
322 k.p.c. poprzez
ich niezastosowanie
w sytuacji, gdy z
ustaleń faktycznych
dokonanych przez
Sąd I instancji
wynika, że
wnioskodawca nie
doznał szkody w
wysokości
wskazanej w
złożonym w sprawie
wniosku w zakresie
żądań
przewyższających
wysokość

dochodzonego
roszczenia z tytułu
kosztów
poniesionych na
przejazdy na
widzenia w związku
z internowaniem.
Przypomnieć
generalnie wypada,
że roszczenie o
odszkodowanie,
którego podstawę
prawną stanowi
przepis art. 8 ust. 1
ustawy lutowej, ma
charakter
cywilnoprawny,
choć -
analogicznie jak
roszczenia
wynikające z
rozdziału 58 k.p.k.
- rozstrzygane jest
przez sąd karny. W
sprawach
dotyczących ww.
roszczeń, co do
zasady, stosowane
są przepisy ustawy
lutowej, zaś -
zgodnie z
odesłaniem
zawartym w art. 8
ust. 3 cyt. ustawy
- także przepisy
rozdziału 58 k.p.k.
(z wyjątkiem art.
555 k.p.k.), przy
czym w kwestiach
nieuregulowanych w
przywołanych
powyżej aktach
prawnych, zgodnie
z art. 558 k.p.k.,
stosuje się przepisy
Kodeksu
postępowania
cywilnego. Przepisy
tego Kodeksu mają
zatem charakter

subsydiarny (zob. D. Świecki [red.]: Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2019). Podkreślić przy tym należy, że w postępowaniu o odszkodowanie prowadzonym na gruncie ustawy lutowej (w którym stosuje się odpowiednio przepisy Rozdziału 58 K.p.k.), mamy do czynienia z tzw. rozłożeniem ciężaru dowodu pomiędzy wnioskodawcą (poszkodowanym) a organem sądowym. Odszkodowanie, o którym mowa w art. 8 ustawy lutowej, adekwatnie do regulacji art. 552 k.p.k., ma charakter cywilnoprawny. W związku z tym - na tle regulacji wyrażonej w art. 6 k.c. - to wnioskodawca (poszkodowany) powinien udowodnić podstawę, jak i wysokość zgłoszonego roszczenia. Z kolei sąd rozpoznający wniosek o odszkodowanie, zgodnie z treścią art. 2 § 2 k.p.k., powinien w procedowaniu dążyć do tego,

ażeby podstawę rozstrzygnięcia stanowiły prawdziwe ustalenia faktyczne (zob. wyroki SN: z 22.03.2001 r., V CKN 1072/00, LEX nr 1168068; z 04.11.2004 r., WK 19/04, OSNwSK 2004/1/2011; z 02.03.2010 r., III KK 317/09, LEX nr 577206; postanowienie SN z 06.05.2014 r., V KK 384/13, LEX nr 1463434). Jednakże w niektórych sytuacjach, zasadne jest uwzględnienie treści art. 322 k.p.c. Sięgnięcie zatem po rozwiązanie określone w tymże przepisie możliwe, a nawet konieczne jest wówczas, gdyby dochodząc w postępowaniu karnym klasycznego roszczenia odszkodowawczego wnioskodawca z tych czy innych przyczyn (m.in. upływ czasu, utrata dokumentacji itp.) miał trudności ze ścisłym udowodnieniem wysokości żądania (por. postanowienie SN z 18.02.2011 r., II KK 289/10, OSNKW 2011, z. 4, poz. 36). Niewątpliwie w niniejszej sprawie nie jest możliwe

ściśle udowodnienie wysokości zgłoszonego żądania, stąd też niezbędne stało się miarkowanie odszkodowania w oparciu o art. 322 k.p.c., co też - wbrew odmiennym twierdzeniom pełnomocnika - Sąd Okręgowy uczynił (zob. s. 7 uzasadnienia wyroku SO).

Nie ma racji autor omawianej apelacji, że Sąd I instancji wadliwie obliczył koszty przejazdów członków rodziny (żony) wnioskodawcy, związane z widzeniami podczas internowania.

Przyjęta przez Sąd Okręgowy metoda wyliczenia tych kosztów, w sytuacji, gdy wnioskodawca nie przedstawił żadnych dowodów pozwalających na dokładne ich wyliczenie (art. 6 k.c.), jest prawidłowa, a co więcej korzystna dla wnioskodawcy. Zastosowana przez Sąd I instancji stawka 0,60 zł/km, wynikająca z zarządzenia Dyrektora Sądu Okręgowego w Szczecinie w sprawie

ustalania i
rozliczania
należności
przysługujących
pracownikom Sądu
Okręgowego w
Szczecinie z tytułu
podróży służbowych,
uwzględnia bowiem
nie tylko zużycie
paliwa, ale
częściowo także tzw.
koszty amortyzacji
pojazdu (a w
konsekwencji
niewątpliwie
pokrywa wydatki
związane z
częściowym
zwrotem kosztów
znajomym
dowożącym żonę do
ośrodka w W., jak
również z zakupem
biletów (...)
do S.). Natomiast
postulowany przez
wnioskodawcę
maksymalny
przelicznik
wynoszący 0,8358
zł/km, stosowany
obecnie na
podstawie
rozporządzenia
Ministra
Infrastruktury z dnia
25 marca 2002
r. w sprawie
warunków ustalania
oraz sposobu
dokonywania zwrotu
kosztów używania
do celów służbowych
samochodów
osobowych,
motocykli i
motorowerów
niebędących
własnością

pracodawcy (Dz.U.2002.27.271), uznać należało za wygórowany. Jak słusznie zauważył Sąd I instancji, w przedmiotowej sprawie nie zostały bowiem wykazane żadne szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie stawki maksymalnej, przewidzianej dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ (§2 pkt 1 lit b ww. rozporządzenia). W konsekwencji brak było podstaw do podwyższenia kwoty odszkodowania zasądzonego na rzecz wnioskodawcy z tytułu kosztów poniesionych na przejazdy żony na widzenia z internowanym, albowiem prowadziłyby to do nieuzasadnionego wzbogacenia wnioskodawcy.

Z powyższych względów nie sposób również podzielić kolejnego, akcentowanego przez pełnomocnika uchybienia, naruszenia art. 8 ust. 3 ustawy lutowej w zw. z art. 4 k.p.k., art. 558 k.p.k. w

zw. z art. 322 k.p.c.
Lektura pisemnych
motywów
zaskarżonego
wyroku wprost
wskazuje na to,
iż Sąd I instancji
zastosował art. 322
k.p.c., miarkując
wysokość
odszkodowania z
tytułu kosztów
dojazdu żony na
widzenia z
internowanym. Sąd
Apelacyjny w tym
zakresie podzielił
tok rozumowania
zaprezentowany w
uzasadnieniu tegoż
wyroku (s. 7
uzasadnienia SO).
Podkreślić należy,
że inny sposób
ustalenia ww. kwoty
nie jest możliwy
z uwagi na
brak precyzyjnych
danych źródłowych,
pomimo
wyczerpania
inicjatywy
dowodowej przez
Sąd I instancji.

Pożądanego przez
pełnomocnika
wnioskodawcy
skutku nie mógł
również odnieść
kolejny zarzut
obrazy art. 445 § 1
i 2 k.c. w zw. z art.
361 k.c. w zb. z art.
552 § 1 i 4 k.p.k.,
rzekomo poprzez ich
błędną wykładnię
i niezastosowanie
polegające na
oddaleniu wniosku

w całości w zakresie kwoty 1.400 zł, z tytułu szkody doznanej przez wnioskodawcę na skutek otrzymania 14 paczek żywnościowych. Przede wszystkim przypomnieć wypada, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, wykładni pojęcia „odszkodowania” z art. 8 ust. 1 ustawy lutowej należy dokonywać zgodnie z regułami ustalonymi w prawie cywilnym. W szczególności ma tu zastosowanie art. 361 § 2 k.c., zgodnie z którym naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany (realnie) poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. W ocenie sądu odwoławczego nie ma obecnie racjonalnych podstaw do uznania, że wnioskodawca powinien otrzymać zwrot wydatków poniesionych na paczki, skoro zawierały one wyłącznie jedzenie i środki higieniczne, tj. ręczniki i kosmetyki (s. 5 protokołu rozprawy z dnia 13.01.2021 r.),

jakie wnioskodawca także musiałby kupować, będąc na wolności (i to w znacznie większych ilościach). Wydatki te nie mają zatem bezpośredniego związku z internowaniem, gdyż przebywając na wolności E. W. (1) również koszty te by niewątpliwie ponosił. Zwrot wydatków na paczki byłby - w ocenie sądu ad quem - uzasadniony wyłącznie wówczas, gdyby konieczność ich przekazywania wynikała ściśle z okoliczności związanych ze stosowaniem internowania, w szczególności było to wynikiem pogorszenia stanu zdrowia osadzonego i konieczności zapewnienia mu lepszego jedzenia, lekarstw itp., tego zaś skarżący w przedmiotowej sprawie w ogóle nie wykazał. Niezależnie od powyższych uwag, Sąd Apelacyjny podziela trafne stanowisko Sądu Okręgowego, że nie ma podstaw do uznania, iż koszty poniesione w związku z przesyłanymi wnioskodawcy do

zakładu karnego kwotami pieniężnymi i paczkami, w istocie powiększyły stan jego pasywów. Zgromadzony materiał dowodowy nie daje bowiem podstaw do uznania, że wspierające wnioskodawcę osoby żądały zwrotu poniesionych kosztów (zob. wyrok SA w Gdańsku z 08.11.2017 r., II AKa 189/17, LEX nr 2466233). W konsekwencji brak było podstaw do korekty zaskarżonego wyroku także w zakresie dochodzonego odszkodowania z tego tytułu.

Nie był również zasadny dalszy zarzut obrazy przepisów prawa materialnego - art. 8 ust. 1 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c., poprzez błędne ich zastosowanie skutkujące uznaniem, iż w okolicznościach niniejszej sprawy sumą odpowiednią zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez E. W. (1) na skutek niesłusznego pozbawienia wolności w okresie od dnia 15.12.1981 r.

do dnia 04.03.1982 r. jest kwota 30.000 zł. Jak to już wyżej podkreślono (w niniejszych rozważaniach), wysokość zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, przyznawanego na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, co implikuje stwierdzenie, że zarzut wadliwego określenia wysokości zadośćuczynienia może być uwzględniony jedynie w sytuacjach, w których przyznane zadośćuczynienie w sposób oczywisty i rażąco nie odpowiada relewantnym okolicznościom występującym w danej sprawie, a więc jest niewspółmierne do stopnia i długotrwałości krzywd doznanych przez represjonowanego. Niewątpliwie zatem przy wykładni pojęcia „odpowiedniego” zadośćuczynienia, zawęża się możliwość skutecznego kwestionowania jego

wysokości (vide np. wyroki SN: z 17.01.2001 r., II KKN 351/99, LEX nr 51452; z 03.07.2007 r., II KK 321/06, LEX nr 299187; z 12.08.2008 r., V KK 45/08, LEX nr 438427; postanowienia SN: z 27.07.2005 r., II KK 54/05, LEX nr 152495; z 18.12.2012 r., III KK 275/12, LEX nr 1232288). Słowem, ustalenie odpowiedniej kwoty zadośćuczynienia należy do dyskrecjonalnej władzy sędziego i tylko wtedy, gdyby doszło do rażąco niesprawiedliwego rozstrzygnięcia w tym zakresie, sąd odwoławczy władny byłby dokonać zmiany orzeczenia. Tymczasem, w ocenie sądu ad quem, sytuacja opisana powyżej nie zachodzi w niniejszej sprawie, albowiem przyznane na rzecz wnioskodawcy zadośćuczynienie jest odpowiednie i w pełni rekompensuje krzywdę doznaną przez E. W. (1) na skutek niesłusznego pozbawienia go wolności (tymczasowego aresztowania) w okresie od dnia 15.12.1981 r. do

dnia 04.03.1982
r. Sąd Okręgowy,
kształtując wysokość
należnego
zadośćuczynienia,
miał na uwadze
wszystkie istotne
okoliczności sprawy
i żadnej z nich nie
pomiął, a co więcej
każdej z nich nadał
odpowiednią rangę
i wagę. Znalazło to
swój należyty wyraz
w uzasadnieniu
zaskarżonego
wyroku (s. 9-10
uzasadnienia SO).
W przekonaniu
Sądu Apelacyjnego,
zasądzone
zadośćuczynienie
jest adekwatne do
realiów
analizowanego
przypadku. Do
takiego wniosku
prowadzi należyte
uwzględnienie faktu,
że pozbawienie
wolności
wnioskodawcy było
bezprawne i trwało
niespełna 3
miesiące. Trafnie
jednak podkreślił
Sąd I instancji,
że nie wiązało się
ono ze szczególnym
udręczeniem, ani nie
było długotrwałe.
Natomiast
eksponowane przez
pełnomocnika
wnioskodawcy
okoliczności, takie,
jak zerwanie więzi
rodzinnych,
poczucie
bezzradności, czy

obawa o swoje
bezpieczeństwo
stanowią
„normalne”
następstwa
pozbawienia
wolności każdej
osoby. Ponadto,
wbrew odmiennym
twierdzeniom
skarżącego, w
sprawie nie
wykazano, aby z
powodu
tymczasowego
aresztowania
nastąpiło
pogorszenie stanu
zdrowia
wnioskodawcy.
Natomiast
późniejsze represje,
czy inwigilacja ze
strony SB, wiązały
się z dalszą
działalnością
niepodległościową
E. W. (1). Jak to już
wyżej zaznaczono,
nie może być
kwestionowana
okoliczność, że ww.
wnioskodawca
prowadził taką
działalność (na rzecz
niepodległego bytu
Państwa Polskiego),
niemniej żaden
przepis ustawy
lutowej nie
przewiduje
możliwości
zasądzenia
zadośćuczynienia
wyłącznie z tego
tytułu. Ustawa
lutowa nie
wprowadza także
odpowiedzialności
odszkodowawczej za

wszelkie szkody i krzywdy wynikłe z represji politycznych zaistniałych w okresie od 1 stycznia 1944 r. do 31 grudnia 1989 r., lecz jedynie za te, które były związane z wykonaniem orzeczenia albo decyzji o internowaniu (art. 8 ust. 1 ustawy lutowej), względnie tymczasowego aresztowania lub zatrzymania (art. 11 ust. 1 ustawy lutowej). W każdym zatem wypadku przesłanką zasądzenia zadośćuczynienia jest pozbawienie wnioskodawcy wolności z powodu działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Nadto, ustawa lutowa nie rekompensuje wszystkich szkód i krzywd związanych z funkcjonowaniem w Polsce systemu niedemokratycznego (totalitarnego), zaś poza odpowiedzialnością odszkodowawczą Skarbu Państwa na gruncie tej ustawy pozostają przejawy represji, które nie mają bezpośredniego związku z bezprawnym

pozbawieniem wolności (zob. postanowienie SN z 03.11.2009 r., IV KK 208/09, OSNwSK 2009/1/2150).
Uwzględniając przytoczone okoliczności, stwierdzić należy, że orzeczone zadośćuczynienie, w kwocie 30.000 zł, jest adekwatne, z jednej strony stanowi ekonomicznie odczuwalną wartość, a z drugiej strony utrzymane jest w rozsądnych i sprawiedliwych granicach, odpowiadających aktualnym stosunkom majątkowym społeczeństwa i wysokości przeciętnej stopy życiowej.

Zupełnie oderwane od rzeczywistości było natomiast sformułowane żądanie zasądzenia kwoty 5.377,71 zł (tj. kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w miesiącu lipcu 2020 r.) za każdy dzień tymczasowego aresztowania, powiększonej dodatkowo o kwoty wynikające z innych

tytułów, m.in. za zerwanie więzi rodzinnych, represjonowanie, pogorszenie stanu zdrowia. Przyznać należy rację Sądowi I instancji, że jest to kwota rażąco wygórowana i w przekonaniu sądu ad quem byłaby wówczas źródłem nieuzasadnionego wzbogacenia (por. wyrok SN z 30.01.2004, I CK 131/03, OSNC 2005, Nr 2, poz. 40; postanowienia SN: z 22.01.2015 r., III KK 252/14, LEX nr 1640256; z 27.06.2019 r., V KK 276/19, LEX nr 2729328). W tym zakresie Sąd Okręgowy trafnie podniósł (co już zaznaczono w niniejszych rozważaniach) , że nie jest związany w żadnej mierze orzeczeniami innych sądów, a każda ze spraw, w której orzekane jest zadośćuczynienie, wymaga indywidualnej oceny krzywdy, jaką poniosła osoba pozbawiona wolności. Reasumując, przyznane zadośćuczynienie w wysokości 30.000 zł nie jest kwotą

symboliczną i
stanowiąc będzie
odczuwalną dla E.
W. (1) rekompensatę
za doznaną krzywdę
wynikającą z
tymczasowego
aresztowania
wnioskodawcy w
okresie od dnia
15.12.1981 r. do
dnia 04.03.1982 r.
Mając na uwadze
powyższe względy,
brak było podstaw
do wkraczania w
sferę swobodnego
uznania
sędziowskiego i
- co za tym
idzie - dokonywania
korekty
zaskarżonego
wyroku w części
dotyczącej
zasądzonych
zadośćuczynienia,
której domagał się
skarżący.

Nie sposób było
natomiast odmówić
- co do zasady
- racji skarżącemu
pełnomocnikowi w
zakresie dotyczącym
zarzutu obrazy
przepisów prawa
materialnego, tj.
art. 481 § 1
k.c., poprzez jego
niezastosowanie i
nieprzyznanie od
zasądzonych sum
odsetek ustawowych
za opóźnienie
liczonych od dnia
uprawomocnienia
się wyroku do
dnia zapłaty. W

konsekwencji
zaskarżony wyrok
uległ korekcie w
zakresie zasądzenia
na rzecz
wnioskodawcy
odsetek ustawowych
za opóźnienie od
przyznanych kwot
tytułem
zadośćuczynienia
oraz
odszkodowania,
liczonych od dnia
uprawomocnienia
się wyroku do dnia
zapłaty.

Prima vista wyjaśnić
należy, iż w
postępowaniach
prowadzonych na
podstawie ustawy
lutowej, mają wprost
zastosowanie
przepisy prawa
materialnego
cywilnego, a takim
przepisem jest art.
481 k.c., chyba
że są sprzeczne z
normami
materialnoprawnymi
zawartymi w
rozdziale 58 k.p.k.
(vide: A. Lach
[red.], Dochodzenie
roszczeń cywilnych
a proces karny,
WKP 2018, LEX).
Konieczność
wyraźnego
wskazania w wyroku
uwzględniającym w
części wniosek o
zadośćuczynienie, że
wnioskodawcy
należą się odsetki
ustawowe za
opóźnienie, a nie

po prostu odsetki ustawowe, jak to uczynił Sąd I instancji, wynika ze zmian tej instytucji zaistniałych w prawie cywilnym. Przypomnieć bowiem należy, że z dniem 1 stycznia 2016 r. doszło do nowelizacji art. 481 k.c., a w jego § 2(4) została zawarta delegacja ustawowa dla Ministra Sprawiedliwości do ogłoszenia w drodze obwieszczenia w Monitorze Polskim wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (zob. wyrok SA w Katowicach z 07.09.2018 r., II AKa 200/18, LEX nr 2578325). Ustawa z dnia 9 października 2015 r. zmieniająca Kodeks cywilny zmodyfikowała także treść przepisu art. 481 k.c. W wyniku dokonanej nowelizacji obecnie odróżnia się dwie odrębne instytucje (i kategorie pojęciowe), a mianowicie: odsetki ustawowe (o których mowa w art. 359 § 2 k.c.), określane niekiedy mianem odsetek ustawowych „zwykłych” oraz odsetki ustawowe za opóźnienie, które zostały uregulowane

w art. 481 § 2 k.c. Dodatkowo odnosząc się w tym miejscu do istoty żądania zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie, zauważyć należy, że art. 481 k.c. i art. 455 k.c. w tego typu sprawach muszą uwzględniać specyfikę spraw o odszkodowanie i zadośćuczynienie. Jedynie dla porządku należy przypomnieć, że odszkodowanie i zadośćuczynienie dochodzone w trybie ustawy lutowej zachowuje szereg odrębności w stosunku do zasad obowiązujących przy dochodzeniu roszczeń na podstawie przepisów prawa cywilnego. Skarb Państwa nie jest stroną w takim postępowaniu i dopiero prawomocne orzeczenie sądowe daje wnioskodawcy prawo żądania wypłaty, a zatem z tą chwilą roszczenie staje się wymagalne. Jest oczywiste, że sąd orzekający, czy prokurator biorący udział w postępowaniu nie występują w charakterze organu reprezentującego

Skarb Państwa jako dłużnika. Zgłoszenie wniosku o przyznanie odszkodowania na podstawie art. 8 ustawy lutowej nie jest więc wezwaniem do zapłaty w rozumieniu prawa cywilnego materialnego, ale czynnością procesową inicjującą rozpoznanie sprawy. Prowadzi to do przyjęcia wniosku, że ustawodawca, wyłączając cywilnoprawny tryb dochodzenia omawianych roszczeń, ukształtował je w ten sposób, że dopiero wykonalne orzeczenie sądu staje się podstawą do wypłaty należności. Orzeczenie wydane w tym postępowaniu staje się wykonalne dopiero po uprawomocnieniu się i dopiero z tą chwilą można przyjąć, że Skarb Państwa powinien spełnić świadczenie. Należy zatem uznać, że z właściwości zobowiązania Skarbu Państwa do wypłaty odszkodowania i zadośćuczynienia przewidzianego w przepisach art. 8 ust. 1 cytowanej ustawy z dnia 23 lutego

1991 r. wynika, że „terminem spełnienia świadczenia” (art. 455 k.c.) jest uprawomocnienie się orzeczenia o zasądzeniu odszkodowania (vide: uchwała SN z 10.12.1991 r., I KZP 35/91, OSNKW 1992/3-4/26; postanowienia SN: z 29.04.1991 r., V KRN 475/90, OSNKW 1991/10-12/52 i V KRN 477/90 (niepubl.); wyrok SA w Krakowie z 04.10.2007 r., II AKa 148/07, KZS 2007/10/60; wyrok SA w Łodzi z 15.01.2008 r., II AKa 247/07, LEX nr 517158; wyrok SA w Katowicach z 07.10.2010 r., II AKa 297/10, LEX nr 1271857).

W świetle powyższego nie sposób zatem generalnie odmówić racji skarżącemu, że doszło do obrazy prawa materialnego (art. 481 §1 k.c.), polegającej na zasądzeniu przez Sąd I instancji „odsetek ustawowych”, zamiast prawidłowo - odsetek ustawowych za opóźnienie, liczonych od dnia

uprawomocnienia
się wyroku, pomimo
złożenia przez
wnioskodawcę
stosownego
wniosku, albowiem
ww. regulacja
dotyczy właśnie
„odsetek za
opóźnienie”. W
konsekwencji
należało zmienić
zaskarżone
rozstrzygnięcie
zapadłe w
przedmiocie
odsetek, przyjmując
iż winno ono
obejmować odsetki
ustawowe za
opóźnienie, liczone
od dnia
uprawomocnienia
się wyroku.

Przechodząc do
omówienia apelacji
wniesionej przez
prokuratora,
wskazać należy,
iż niezasadny był
zarzut obrazy
przepisów prawa
materialnego, a to:
art. 361 § i 2 k.c. oraz
art. 8 ust. 1 ustawy
lutowej, polegającej
na zasądzeniu na
rzecz wnioskodawcy
odszkodowania w
kwocie 4.636,80
zł tytułem kosztów
dojazdu żony
wnioskodawcy na
widzenia oraz w
kwocie 1.200 zł,
tytułem zwrotu
kosztów zastępstwa
procesowego.

Bezspornie

odszkodowania
można dochodzić
tylko wówczas, gdy
szkoda w majątku
wnioskodawcy
faktycznie zaistniała
i spowodowana
była bezprawnym
pozbawieniem
wolności. Zasądzone
odszkodowanie
powinno
odpowiadać
wysokości
rzeczywistej szkody,
zaś ciężar dowodowy
co do wykazania
faktu poniesienia
szkody generalnie
spoczywa na
wnioskodawcy. To
właśnie w oparciu
materiał dowodowy
sprawy (zeznania
wnioskodawcy i
załączoną do akt
dokumentację), Sąd
I instancji należycie
ustalił, jakie i
w jakiej wysokości
wnioskodawca
poniósł straty
materialne w
związku z
internowaniem. Nie
może budzić
zastrzeżeń
stanowisko Sądu
orzekającego, że
wnioskodawcy
należy się
odszkodowanie,
ponieważ w jego
majątku wspólnym z
żoną doszło istotnie
do uszczerbku
finansowego,
spowodowanego
koniecznością
poniesienia

wydatków
związanych z
kosztami jego
odwiedzin w
miejscach
internowania,
koniecznością
zwrotu części
kosztów podróży
znajomym, czy też
zakupu biletów
kolejowych.
Wskazane
okoliczności zostały
udowodnione
relacją samego E.
W. (1) na rozprawie
głównej i wynikały
też z treści
dokumentów
znajdujących się w
aktach
internowania.
Wnioskodawca był
internowany w
okresie od dnia
06.05.1982 r. do
dnia 02.12.1982 r.,
zaś w dokumentacji
tegoż internowania
znajduje się wykaz
udzielonych widzeń
oraz są też zgłoszenia
na widzenia. Analiza
tych dokumentów
prowadzi do
wniosku, że E. W.
(1) był odwiedzany
przez żonę 7
razy w ośrodku
odosobnienia w W.
i 7 razy w ośrodku
w S.. Z zeznań
wnioskodawcy
wynika również, iż
na widzenia w W.
jego żona dojeżdżała
samochodem
osobowym ze
znajomymi, którym

zwracała część kosztów, natomiast na widzenia w S. żona wnioskodawcy dojeżdżała pociągiem II klasy (protokół rozprawy z dnia 13.01.2021 r.). W tym miejscu ponownie trzeba podkreślić, że obecnie (z uwagi na upływ czasu oraz brak możliwości ustalenia ówczesnych cen biletów) nie jest już możliwe ścisłe udowodnienie kosztów odwiedzin wnioskodawcy w okresie internowania, składających się na kwotę należnego odszkodowania. W takiej sytuacji faktycznej i procesowej należało zastosować regułę określoną w art. 322 k.p.c. i zasądzić odpowiednią sumę według oceny sądu orzekającego, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Wbrew wywodom autora apelacji ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Okręgowy nie była dowolna i została oparta na zasadach wskazań wiedzy, doświadczenia i

logicznego rozumowania. W związku z tym należało zaakceptować ustalenia faktyczne i prawne Sądu Okręgowego i stwierdzić, że wysokość przyznanego wnioskodawcy odszkodowania z tego tytułu, jest odpowiednia oraz niewygórowana.

Nietrafna była również argumentacja prokuratora, iż wnioskodawca nie wykazał faktu poniesienia kosztów zastępstwa procesowego.

Również i w tej mierze Sąd I instancji słusznie oparł się na relacjach samego wnioskodawcy, z których wynika, iż wnioskodawca w okresie niesłusznego pozbawienia wolności w okresie od 15.12.1981 r. do dnia 04.03.1982 r. korzystał z pomocy obrońcy (adw. S. W.), na rzecz której zostało uiszczone wynagrodzenie w nieustalonej wysokości (vide: protokół rozprawy z dnia 13.01.2021 r.). W tym wypadku także, z uwagi

na upływ czasu i brak stosownej dokumentacji, brak było możliwości precyzyjnego ustalenia kwoty uiszczanego wynagrodzenia, stąd też konieczne i zarazem uzasadnione było miarkowanie tej kwoty przez Sąd I instancji, w oparciu o art. 322 k.p.c. Sąd Apelacyjny w tym zakresie podzielił tok rozumowania wskazany w uzasadnieniu wyroku oraz zastosowanie obecnie obowiązujących stawek minimalnych za obronę przed Sądem Okręgowym, tj. § 11 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (str. 6 uzasadnienia wyroku SO). Inny sposób ustalenia kosztów zastępstwa adwokackiego poniesionych przez wnioskodawcę nie jest możliwy z uwagi na brak precyzyjnych danych źródłowych, mimo wyczerpania inicjatywy

dowodowej przez
strony i Sąd.

Nie sposób również
zgodzić się z
autorem omawianej
apelacji, iż doszło
do obrazy przepisów
postępowania, tj.
art. 322 k.p.c.
oraz art. 7 k.p.k.,
polegającej na
dokonaniu
oszacowania
odszkodowań
przyznanych
wnioskodawcy,
pomimo braku z jego
strony koniecznej
inicjatywy
dowodowej w tym
zakresie, braku
udowodnienia
podstawy i zakresu
roszczeń o
odszkodowanie oraz
przekonującego
uzasadnienia
przyjętych przez Sąd
zasad miarkowania
odszkodowania.

Przypomnieć
wypada, że
wprawdzie zgodnie
z art. 6 k.c.,
stosowanym
odpowiednio w
postępowaniu o
zadośćuczynienie i
odszkodowanie na
podstawie tzw.
ustawy lutowej,
ciężar udowodnienia
faktu spoczywa na
osobie, która z faktu
tego wywodzi skutki
prawne. W wypadku
jednak wykazania
tak pozbawienia
wolności

wnioskodawcy, jak i szkody, jaka z tego faktu wynikła oraz związku przyczynowego między szkodą a faktem pozbawienia wolności, do ustalenia pozostaje jedynie wysokość tej szkody, a nie to, czy w ogóle odszkodowanie się należy. Należy ponadto podkreślić, że zgodnie z art. 322 k.p.c., jeżeli w sprawie o naprawienie szkody sąd uzna, że ścisłe udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Sięgnięcie po rozwiązanie określone w art. 322 k.p.c. możliwe, a nawet konieczne jest wówczas, gdy dochodząc w postępowaniu karnym klasycznego roszczenia odszkodowawczego (naprawienia szkody materialnej), wnioskodawca z tych czy innych przyczyn (upływ czasu, utrata dokumentacji itp.) ma trudności ze

ścisłym
udowodnieniem
wysokości żądania
(zob. wyrok SN
z 30.05.2019 r.,
IV KK 141/18,
LEX nr 2690993;
postanowienie SN z
18.02.2011 r., II
KK 289/10, OSNKW
2011/4/36). W
ocenie sądu ad
quem posiłkowanie
się przepisem art.
322 k.p.c., w
ustaleniu wysokości
należnego
wnioskodawcy
odszkodowania w
realiach
rozpoznawanej
sprawy nie
zniweczyło zasady
rozkładu ciężaru
dowodu wynikającej
z przepisu art. 6
k.c. Zgromadzony
w sprawie materiał
dowodowy wykazał
zasadność żądania
odszkodowania, zaś
wnioskodawca
przedstawił
dowody (m.in.
zeznania samego
wnioskodawcy,
które - jego zdaniem
- świadczyły o
tym, że podniósł
on szkodę w
wysokości żadanego
odszkodowania).
Zasadność żądania
odszkodowania w
wysokości
wskazanej przez
wnioskodawcę „nie
została” jednak,
w ocenie Sądu
Okręgowego

precyzyjnie
wykazana, zatem
słusznie
zastosowano przepis
art. 322 k.p.c.,
określając wysokość
należnego
wnioskodawcy
odszkodowania. Sąd
Apelacyjny,
orzekający w
powyższej sprawie,
wyraża pogląd, że
przepis art. 6
k.c. nie czyni
żądania zasądzenia
odszkodowania
całkowicie
bezzasadnym
jedynie z tego
powodu, że
przedstawione przez
wnioskodawcę
dowody nie
potwierdziły
zasadności jego
żądania w określonej
przez niego
wysokości. Skoro
bowiem, mając na
uwadze rozkład
ciężaru dowodu,
wynikający z art.
6 k.c., wskazana
przez wnioskodawcę
szkoda nie została
udowodniona w
określonej przez
niego wysokości,
to sąd orzekający
określa ją właśnie w
oparciu o przepis art.
322 k.p.c., tj. zasądza
odpowiednią sumę
według swej oceny,
opartej na
rozważeniu
wszystkich
okoliczności sprawy,
jeżeli ściśle

udowodnienie
wysokości żądania
jest niemożliwe lub
nader utrudnione
(por. wyrok SA
w Gdańsku z
10.07.2014 r., II
AKa 190/14, LEX nr
1523372).
Przenosząc
powyższe uwagi na
grunt
przedmiotowej
sprawy, zauważyć
należy, iż
wnioskodawca
niewątpliwie
wykazał fakt
poniesienia szkody
w postaci kosztów
dojazdu żony
wnioskodawcy na
widzenia z
internowanym, jak
również kosztów
zastępstwa
procesowego w
postępowaniu przed
Sądem Pomorskiego
Okręgu Wojskowego
w B., sygn. akt: So W
72/82. Koniecznym
warunkiem dla
uznania, iż
określona szkoda
może być
dochodzona na
gruncie przepisów
ustawy lutowej jest
również ustalenie, że
istnieje bezpośredni
i adekwatny związek
przyczynowy między
powstałą szkodą o
charakterze
majątkowym, a
unieważnionym
wyrokiem sądu.
Zdaniem sądu
odwoławczego jest

niewątpliwe, iż istnieje związek przyczynowy pomiędzy szkodą poniesioną przez wnioskodawcę z tytułu ww. kosztów dojazdu a wykonaniem decyzji o internowaniu. Jak wynika z relacji wnioskodawcy, w okresie jego internowania w okresie od 06.05.1982 r. do 02.12.1982 r. odbyło się 14 widzeń z żoną (tj. po 2 w miesiącu), przy czym bezsporne jest to, że na widzenia w W. żona wnioskodawcy dojeżdżała samochodem ze znajomymi, którym zwracała część kosztów, zaś do ośrodka w S. - przyjeżdżała pociągiem (korzystając z wagonów II klasy), przy czym brak było możliwości ustalenia ceny biletów (...). Z uwagi na brak możliwości precyzyjnego ustalenia wysokości wydatkowanych z majątku wspólnego kwot, zasądzone na rzecz wnioskodawcy, odszkodowanie zostało ustalone przez Sąd I instancji w sposób szacunkowy, na podstawie art. 322

k.p.c. Sąd
Apelacyjny w tym
zakresie podzielił
tok rozumowania
zawarty w
pisemnych
motywach
zaskarżonego
wyroku, jak również
zastosowany
przelicznik 0,60 zł/
km, wynikający z
zarządzenia
Dyrektora Sądu
Okręgowego w
Szczecinie w sprawie
ustalania i
rozliczania
należności
przysługujących
pracownikom Sądu
Okręgowego w
Szczecinie z tytułu
podróży służbowych.
Inny sposób
ustalenia ww. kwoty
nie jest możliwy
z uwagi na
brak precyzyjnych
danych źródłowych.

W świetle materiału
aktowego niniejszej
spraw
niekwestionowane
jest również to, że w
postępowaniu przed
Sądem Pomorskiego
Okręgu Wojskowego
w B., sygn. akt:
So W 72/82,
wnioskodawca
korzystał z pomocy
prawnej obrońcy
(adw. S. W.),
na rzecz której
zostało uiszczony
wynagrodzenie w
nieustalonej
wysokości (protokół

rozprawy z dnia 13.01.2021 r.). Wbrew odmiennym twierdzeniom prokuratora, istnieje bezpośredni i adekwatny związek przyczynowy pomiędzy szkodą poniesioną przez wnioskodawcę z tytułu zapłaty kosztów zastępstwa procesowego a bezprawnym pozbawieniem go wolności. Należy zaaprobować argumentację Sądu I instancji, iż koszty te nie mogą być dochodzone w trybie art. 632 pkt 2 k.p.k. z uwagi na przedawnienie roszczenia, a zatem uzasadnione jest ich zasądzenie w niniejszym postępowaniu na zasadach słuszności. Z uwagi na to, że nie jest obecnie możliwe precyzyjne ustalenie kwoty wynagrodzenia (upływ czasu, brak dokumentacji, brak możliwości przesłuchania żony wnioskodawcy), konieczne było miarkowanie odszkodowania z tego tytułu w oparciu art. 322 k.p.c. Sposób oszacowania należnej kwoty odszkodowania, obliczonego w

oparciu o wysokość aktualnie obowiązujących stawek minimalnych za obronę przed sądem okręgowym jako pierwszą instancją lub przed wojskowym sądem okręgowym jako pierwszą instancją oraz przed sądem apelacyjnym, tj. w kwocie 1200 zł, nie budzi zastrzeżeń Sądu II instancji. Uwagi co do jakości tych wywodów, jeśli zważyć na treść apelacji w tej materii, pozostają chybione, a w konsekwencji wysokość zasądzonego odszkodowania nie może być skutecznie podważona.

Mając na uwadze wszystkie zaprezentowane wyżej względy, Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji wyroku odwoławczego.

Wniosek

Pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o:

„zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie żądań

- # zasadny
- # częściowo zasadny
- # niezasadny
- # zasadny
- # częściowo zasadny

Wnioskodawcy w dalszej dochodzonej części, tj. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz E. W. (1):	# niezasadny
	# zasadny
	# częściowo zasadny
1. dalszych kwot w wysokości:	# niezasadny
	# zasadny
a) 694.839,09 zł tytułem zadośćuczynienia wskutek niesłusznego pozbawienia wolności w okresie od dnia 15 grudnia 1981 r. do dnia 4 marca 1982 r. w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,	# częściowo zasadny
	# niezasadny
	# zasadny
	# częściowo zasadny
	# niezasadny
b) 1.459.319,10 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez E. W. (1) wskutek internowania go w okresie od dnia 6.05.1982 r. do dnia 2.12.1982 r., w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego,	
c) 3.222,25 zł z tytułu odszkodowania za szkodę doznaną przez E. W. (1) wskutek internowania go w okresie od dnia 6.05.1982 r. do dnia 2.12.1982 r.,	

w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego - w zakresie żądań przewyższających wysokość dochodzonego roszczenia z tytułu kosztów poniesionych na przejazdu na widzenia oraz kosztów paczek w całości w związku z internowaniem wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty,

2. odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty od kwot:

a) 4.636,80 zł
tytułem
odszkodowania za
okres internowania,

b) 70.000,00 zł
tytułem
zadośćuczynienia za
okres internowania,

c) 1.200,00 zł
tytułem
odszkodowania za
okres tymczasowego
aresztowania,

d) 30.000,00 zł
tytułem
zadośćuczynienia za

okres tymczasowego aresztowania,

ewentualnie o:

- uchylene zaskarzonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,

- zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz Wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych wraz z należnym podatkiem VAT.”

Prokurator wniósł o:

„zmianę punktu I i II części dyspozytywnej zaskarzonego wyroku, poprzez oddalenie w całości wniosków o zasądzenie odszkodowań, zaś w pozostałej części, o utrzymanie powyższego orzeczenia w mocy.”

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Z przyczyn wskazanych we

wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia, za częściowo uzasadniony uznać należało jedynie ten wniosek apelacji pełnomocnika wnioskodawcy, który wskazywał na konieczność dokonania korekty w zakresie rozstrzygnięć dotyczących zasądzonych odsetek, tudzież (częściowo – bez podatku VAT) wydatków związanych z ustanowieniem przez wnioskodawcę pełnomocnika, natomiast pozostałe postulaty skarżących okazały się nietrafne.

4.
**OKOLICZNOŚCI
PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU
Z URZĘDU**

4.1.

Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności

5.
**ROZSTRZYGNIECIE
SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Związłe o powodach utrzymania w mocy		
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
5.2.1	Przedmiot i zakres zmiany	
<p>Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok tylko w ten sposób, że w miejsce zawartych w punktach I i II (zaskarżonego wyroku) sformułowań „wraz z ustawowymi odsetkami” przyjął - wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.</p>		
Związłe o powodach zmiany		
<p>Dokonana zmiana zaskarżonego wyroku była konsekwencją częściowej zasadności apelacji pełnomocnika</p>		

wnioskodawcy. Szczegółowa argumentacja postąpienia sądu ad quem, zaprezentowana została w niniejszych motywach orzeczenia odwoławczego.			
0.1. Uchylenie wyroku pierwszej instancji	5.3. sądu		
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej			

podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
1.9. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
II	Wszystkie zaprezentowane powyżej względy sprawiły, że Sąd Apelacyjny, dokonał w orzeczeniu Sądu I instancji opisanej powyżej zmiany, zaś wobec oczywistego braku innych przyczyn z art. 435 k.p.k., art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. oraz z art. 455 k.p.k., w pozostałej części, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., zaskarżony wyrok jako trafny		

	i sprawiedliwy - utrzymał w mocy.	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III i IV	<p>O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w oparciu o przepis art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, zgodnie z którym koszty postępowania w sprawach objętych ustawą, ponosi Skarb Państwa.</p> <p>Sąd Apelacyjny zasądził również od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy E. W. (1) kwotę 240 zł, tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym, zaś podstawę do takiego postąpienia stanowił nadto § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra</p>	

	Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j.) w zw. z art. 22(5) ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.
7. PODPIS	
SSA Stanisław Kucharczyk SSA Jacek Szreder SSA Stanisław Stankiewicz	

1.10. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	pełnomocnik wnioskodawcy (E. W. (1))		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wskazana w apelacji część zaskarżonego wyroku		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

1.11. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	2	
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator Okręgowy w Szczecinie	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wskazana w apelacji część zaskarżonego wyroku	
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	

0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana